

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

ALEXANDRU
DRĂGĂNOAIA

LAC ÎN VACANȚĂ

Libris
EDITORIAL
Brașov 2020

CUPRINS

CONCERT DE TELEMANN	· 5
ÎNTR-O IARNĂ	· 9
LUPU	· 13
ÎNGERUL A STRIGAT	· 16
POVESTE DIN CEPARI	· 18
LUMINIȚA	· 23
LAC ÎN VACANȚĂ	· 30
TUDOR	· 37
ICĂ	· 41
GHICU	· 45
IOANĂ	· 47
BORIS	· 50
ÎNTÂLNIREA	· 53
BUNICA ILINCA	· 56
ȘTAFETA	· 61
RIGOR MORTIS	· 65
ANUL MORȚII	· 69
LA SONDE	· 78
AUREL AL LENUȚII	· 81
COLȚUL MOALE AL TRIUNGHIULUI	· 83
COLUMBIA PE APE	· 85
BLESTEMUL	· 89
CĂLUȘ DE	· 92
CE ÎL FACE PE UN BĂRBAT SĂ ÎȘI ÎNȘELE SOȚIA?	· 94

DOI OLTENI	· 96
DOSAR CU ȘINĂ	· 98
DUMINICA UȘILOR	· 100
FANE	· 101
GRĂDINA CONJUGALĂ	· 102
LA PAHAR LE ZICE PRIETENILOR	· 104
MÂINILE PIANISTEI	· 105
MOARTEA VINE PRIN TELEFON	· 107
NICU LU' HAPLEA	· 110
BROAȘTE NEGRE	· 113
PE STRUNE DE CHITARĂ	· 115
LA O ȚIGARĂ	· 119
O CĂLĂTORIE	· 121
LA LOC COMANDA	· 125
ȘI CÂND VOR TRECE NIVASI	· 130
ORAȘUL FANTOMĂ	· 134
CIOCOLATĂ BICAZ	· 138
CUM SĂ TE APERI DE O FEMEIE	· 142
FACI GLUME CU NIȘTE BIEȚI MURITORI DUMNEZEULE DEGRABĂ VĂRSĂTORIU DE BINECUVÂNTĂRI.	· 146
CAVALUL DIN FEREASTRĂ	· 150
CRIMA DE LA PUȚUL SEC	· 154
NICUȘOR	· 157
CUM AR VENI	· 159

CONCERT DE TELEMANN

– Nene, ce crezi? Ăla nu vrea să-mi pună bereadraft în găleată, că ce încredere are el în gradație... Bă, ești nebun, îi zic, păi asta e fabricată de tata? Nu de statul român?... Scrie colea șapte, opt, zece litri, toarnă până la ultima linie și uite banii jan-cote...

– Ha, ha, Niculae, și ăla te-a mirosit de fraier, zice bărbatul care îi ieșise în întâmpinare. Hai, lasă, pune ciutura jos să ne dăm în jurul ei și, cum are toată lumea cană, să se servească...

Chiar aici pe iarbă, între cele două cămine muncitorești, au pus într-o rână o Dacia 1300. Unul meșterește la ea, în timp ce alți șapte-opt prieteni la cataramă se învârt pe lângă el, beau bere, vorbesc tare și râd cu poftă. Un bărbat îl ia de-o parte pe cel cu meștereala:

– Segmenti? Ce vorbești? Ieftin... Am omul meu, el îi scoate din uzină. Tu doar îi zici unde să vină cu marfa...

– Măi, fii atent că e lucru dracu', am auzit că nu prea mai merge, spune cel cu tricoul murdar de vaselină, îndreptându-se de mijloc. Să nu mă bagi în vreo încurcătură.

– Cumnate, gata, nicio vorbă în plus, îl asigură celălalt. Lași în grija mea, tu să ai banii. Că banii pe loc, altfel nu...

Îl ia de după umeri, privește în sus de jur-împrejur spre ferestrele clădirilor și îi șoptește ceva la ureche.

Gașca este veselă tare, spațiul strâmt dintre cele două clădiri amplifică gălăgia. Este ora când iese schimbul de la Fabrica de Textile și Confecții. Atmosfera devine și mai animată, încep să se audă muzici pe la geamurile lăsate deschise...

La prima scară, cea cu bănuța roșie, un bărbat stă de vorbă cu o femeie. El, în costum negru. Ea, doar în capot și papuci...

– Vino acasă, îi zice el. Femeie, vino acasă la tine!

– Stai puțin, cine ți-a dat adresa, cine ți-a spus că locuiesc aici?

Bărbatul trage adânc aer în piept, scoate și își aprinde o țigară.

– Am venit să te iau, mașina e parcată în față, mergi, te rog, și împachetează lucrurile.

– Nu, ți-am spus că nu merg, nu ți-e clar? În casa aia nu mai intru.

El face câțiva pași în stânga, în dreapta, se oprește în dreptul femeii, îi ia umerii între palmele mari:

– Te rog, sufletul meu, hai să nu mai tragem de timp. O să ne prindă noaptea pe drum, hai, fă tu ca mine și de data asta și o să fie bine.

Femeia face un pas înapoi:

– Nu mă atinge! Gata! Nu mai avem ce să ne spunem.

Se răsucesc și dă să intre în scara blocului. El, brusc, o prinde de mână. Deși destul de departe, dintre cei de

lângă mașină câțiva devin atenți, unul chiar își ridică glasul:

- Doamnă, probleme?
- Nuuu, nu, vedeți-vă de treabă.

Apoi către cel de lângă ea:

– Te rog, să nu facem circ, se uită lumea la noi. Ți-am spus că nu mă mai întorc. Între noi nu mai există nimic, ai grijă de viața ta. Adio!

Se răsucește și intră în clădire. Câteva minute, bărbatul rămâne stană, cu brațele în jos, privind năuc în urma femeii. Apoi se așază pe bancă și din nou își aprinde o țigară. Ca la bâlci, fel de fel de aparate muzicale date la maximum răsună din toate părțile.

Timpu trece și bărbatul este în același loc, nefăcând altceva decât să fumeze și să privească în gol. Se apropie înserarea, apoi chiar se înnoptează de-a binelea, hărmălaia încă nu contenește.

E trecut de miezul nopții, totul e în amorțire, omul în costum negru este tot acolo. Deodată, un țipăt de trompetă sparge liniștea. Urmează câteva note jalnice, răgușite, și din nou sunete stridente. Apoi, în întuneric, o voce puternică de bărbat:

– Bă, voi care toată ziua îmi puneți muzică de mi-ați îmbolnăvit nervii capului... Vă place? No, acum, hai să vă interpretez și eu o partitură de ăla... de Telemau...

Și iarăși instrumentul scoate stoluri-stoluri de sunete pițigăiate.

– Nu ziceți nimic...? De neamuri proaste ce sunteți...
Cu muzica voastră de balamuc, de nu se poate odihni
omul... Ce, v-a pierit piuitul?

Nimeni nu îi răspunde...

– V-a pierit piuitul, ai? Ia să faceți chetă, să vă
prezentați la ușa mea cu banii. Să plătiți trompeta, că am
dat două salarii pe ea...

ÎNTR-O IARNĂ

Din cauza ninsorilor abundente, trenurile sunt întârziate. Sala de așteptare, clasa a doua, neîncălzită, este înțesată de lume. Înăuntru aerul este greu. Afară, gerul mușcă tare, așa că n-am încotro și îmi caut un loc, mă așez, în sfârșit, pe o margine de băncuță. Privesc în jur: mai degrabă oameni de la țară, care vorbesc șoptit, un murmur plutește peste tot. Mă culcușesc cât pot de bine între umerii largi ai hainei, încercând să mă dezmoțesc cât de cât, și îmi trag căciula peste față. După o bună bucată de timp, o voce groasă și hodorogită de bărbat se aude chiar lângă mine:

– Decât să stai cu aurolacii, te iau la mine, taică, ai unde să dormi, îți dau să mănânci și îți dau și în traistă, și te trimit cu oile. Ți convine?

Trag cu coada ochiului. Cel căruia i se adresase este, vădit, pus în încurcătură, nu răspunde. O bătrână se bagă în vorbă:

– Hai, că a dat norocul peste tine, ce vrei mai mult?! Du-te, pune-te pe treabă și fă-te băiat cuminte...

Bărbatul cu vocea răgușită insistă:

– Ce zici, ne învoim? Sau vrei să-ți irosești toată viața prin gară?

Tânărul privește în jur, gura i se desface într-un zâmbet larg, tâmp, apoi hăhăiește cu poftă:

- Hă, hă, vin...
- Te îmbrac, te încălț și te și însor, adaugă celălalt.
- Vin, mănânc mâncarea, dar cu oile nu mă duc.
- Aaa, așa? Munca nu-ți place?...
- Ha, ha, ha, nu-mi place, și iar se pune pe râs...
- Lasă-l, zice bătrâna, nu e sănătos la cap, săracu'.
- Nu e sănătos... Așa sunt învățați... Uită-te și la ăstălalt...

Arată spre un alt tânăr cu pălărie și cu cercei în urechi, care stă pe bancă chiar în fața lui.

- ... De ce porți, mă, cercei? zice răgușitul.
- Dacă așa îmi place...
- Da', tu nu te uiți la tine? Că parcă ești moartea...
- ...Păi mai am acasă o pereche la fel, dar au boboțele verzi...

- A, mai ai acasă o pereche... Auziți la el...
- N-ai văzut, bre, că așa e moda acum, se bagă în discuție și un moșulică, și bărbații poartă cercei.
- Păi, ai lui sunt de damă, insistă bărbatul... Și mai are și pălărie...

- Cu cercei de damă și fără pălărie? Ce crezi dumneata? adaugă bătrânul, făcând cu ochiul...

Se pun pe râs, apoi, dintr-odată, tac, tăcerea se lasă peste toată sala. Mă uit la ceas, mai am de așteptat o groază de timp, nici nu vreau să mă gândesc. Îmi îndes

din nou căciula pe cap și închid ochii. După o vreme, se aude șușotind chiar lângă mine:

– ... Era chiar după război, zice o voce de femeie în vârstă, și umbra o vorbă în sat că a doua zi, copiii celor morți sau răniți pe front vor fi duși cu autobuzul la oraș și li se vor da cadouri, că tocmai se apropiau sărbătorile de iarnă. Eu îl pierdusem pe tata, așa că ne-au adunat, cum spusei - pe atunci eram de vreo 5-6 ani - ne-au suit în mașina aia și am pornit, îmi era mai mare dragul că nu mai văzusem... Când am ajuns în Pitești, ne-au pus într-un șir mare, eram din multe localități, și au început să ne vorbească... Că sacrificiul pentru țară, că... și alte bazaconii, parcă știam noi? Că eram copii proști. În sfârșit, ne-au ținut în frig cu picioarele în zăpadă, apoi ne-au dat fiecăruia câte un cozonac mare, plus un pachet. Mie, câțiva metri de stambă, să-mi fac o rochie sau ceva... Când să ne îmbarcăm pentru întoarcere... ei, aici m-am încurcat eu, că, în îmbulzeală, m-am pierdut de ceilalți - eram mică și înceată. Ce să-ți mai spun, autobuzele au plecat unul câte unul, eu am rămas pe marginea trotuarului. Am stat așa... Trecea lumea pe lângă mine și unul nu mă întreba: Fă, tu ce hram porți? M-am învățat pe acolo. Orașul, un furnicar, căscam gura și mă minunam. Până la urmă, m-am așezat pe o bordură, cu pachetul sub mine, am început să mănânc din cozonac și aproape că adormisem așa, în capul oaselor, când o cucoană s-a apropiat: „Tu ești singură pe-aici? Nu e nimeni cu tine?”. M-a întrebat cu mă cheamă, de unde sunt, cum îi cheamă

pe părinți și altele... Nu mai știu ce i-oi fi răspuns... Și pentru că eram înghețată bocnă, m-a luat la ea acasă. În cameră mirosea frumos și era cald. Era cald, fotoliul era moaaale și pufoos...

– Alo, tu unde mergi?

Un glas răstit. Brusc, mă trezesc din somn. Un polițist mă scutură de umăr:

– ... Nu știi că n-aveți voie să dormiți în sala de așteptare?

L U P U

La anul trec în clasa întâi, dar nu vreau să mai cresc, vreau să rămân copil. Sunt unii care ajung în clasa a opta... Nu înțeleg de ce nu se sinucid...

Noroc că am un frate mai mare, el mă apără când dau de bucluc - când ne adunăm cu prietenii, umblu țațoș ca un cocoș... Și ideea că ne vor crește aripi, dacă alergăm și batem din brațe ca păsările în zbor, tot a mea a fost - ne dibuiam vârful umerilor...

– Copile, îmi zice mama într-o după-amiază, trebuie neapărat să mă ajutați, mergem la pădure să adunăm iarbă uscată, să întărim saltea patului.

Săraca, de când ne-a părăsit tata, de când a plecat cu femeia aia, noi doi i-am rămas tot ajutorul.

Ne ia de mână și împreună urcăm dealul. Călcăm cu tălpile goale în praful încins al drumului. Începe să se vadă eleșteul, mă smulg și o iau înaintea alergând, pe partea cealaltă sunt câțiva cu undițe.

– Apa cred că e fiarrtă, mamă, ne lași să facem o baie? Se uită la mine.

– Vă las, dar rapid, să nu mă faceți să strig la voi, hai, până ajung la coada lacului, mă prindeți din urmă, s-a înțeles?

Dintr-o mișcare, ne lepădăm tricourile și chiloții și sărim în apă, ne bălăcim, dăm o tură înot apoi, valea...

De unde se termină lacul, începe colțul pădurii. Chiar de la intrare, iarbă subțire, înaltă până la brâu, înaintăm, ajungem la un luminiș, începem să adunăm. Este uscată și se rupe ușor. Mama taie cu o seceră, noi, direct cu mâinile. Umplem o legătură zdravănă, mama și-o așază pe cap și ieșim în margine. Se vede via lui nea Vasile. Vine un miros amețitor de struguri copti. Dintr-un foișor înalt, ne face semn cu mâna chiar el. Se aude până la noi:

– Hai, bă, treceți pe la mine!

Ne apropiem, coboară încet pe scară. Dedesubt, are aranjată o cameră.

– Ioană, îi puseși pe ăștia mici la treabă? Stați, mai odihniți-vă colea, hai să vă dau să gustați, anul ăsta chiar a rodit, bobul stă să crape de zeamă dulce, nu știu unde o să pun atâta strugure.

Pe o lădiță de lemn, ne așezăm la umbră, lângă peretele cabanei.

– Aici dormi matale? întrebă fratele, băgând capul pe ușa lăsată deschisă.

– Mă mai întind, când și când, răspunde nea Vasile.

Mă uit și eu, camera e mică, dar tot are un pat, o măsuță. Pe masă cântă un aparat de radio.

– Copii, tu ăsta mai mare, ne zice el, ia, s-o luați înainte, pe primul rând, mergeți, mergeți, o să dați de câine, Lupu... Nu vă temeți, că e prietenos, e mai mult de decor. Treceți de el și începe aia cu „țâța vacii”, ciurpeni

mari și dulci, vă așezați și băgați burta în năbădăi... Ha, ha, hai, că vă descurcați.

Când ne vede, câinele începe să dea din coadă. Îl luăm în brațe, ne hotărâm să-l eliberăm din lanț, vesel, o ia la fugă peste câmp.

Strugurii chiar sunt buni, Lupu vine grămadă peste noi, îi dăm și lui, mănâncă la fel ca omul, dă jos pieluțele.

Ne săturăm și ne întindem în iarbă, soarele se uită să dea devale.

– Cred că o să iau și în sân unu' d-ăla mare, zice frate-miu. Bă, dar unde e câinele? Cred că a șterpelit-o.

Se ridică în picioare: cuțu-cuțu, cuțu-cuțu, fluieră. Potaia nicăieri, s-a plictisit de noi și a șters-o. Începe să piște răcoarea, se face târziu, e clar că ziua asta este pierdută. Când o să ajungem acasă, pe întuneric, n-o să mai putem juca rațele și vânătorii cu ceilalți copii. După o vreme, un zgomot, brusc, ne întoarcem amândoi. Cu legătura de iarbă pe cap, mama:

– Măi, neastâmpăraților, de ce ați dat drumul câinelui? Ai? Ne-am pomenit cu el. Ne-am pomenit cu el, a dat să intre... în cameră...